

El Programa Europa té com a objectiu oferir un fòrum per al pensament crític pel que fa a la construcció europea des d'una clara aposta europeïsta. Amb aquest enfocament, els eixos que articulen el programa són: avaluar el procés d'integració i d'ampliació, analitzar el paper d'Europa al món i identificar l'especificitat de l'aportació europea, en línia amb el que Mark Leonard anomena "the transformative power of Europe".

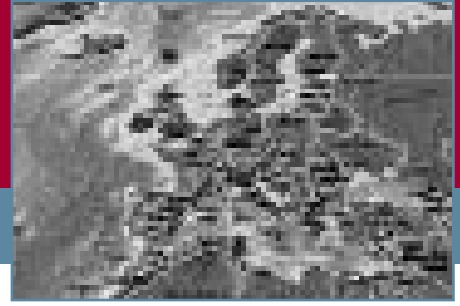
La històrica ampliació de la UE cap a l'Est el 2004 i el procés d'elaboració i ratificació (posteriorment aturat) de la Constitució Europea són dues fites del procés de construcció europea que proporcionen un context per a l'inici del Programa Europa de la Fundació CIDOB. No obstant això, les futures ampliacions de la UE, les perspectives per a l'aprofundiment de la integració política, la reforma de les institucions de la UE, l'evolució de les polítiques de la UE (PAC, PESC, JAI, comercial, de competència, energètica, de transport, de medi ambient, industrial), com també els mecanismes (cooperació reforçada, nucli dur) que han de permetre aprofundir en la integració i superar les reticències dels països menys federalistes són temes fonamentals dins dels quals s'emmarquen les activitats d'investigació i publicacions del Programa Europa de la Fundació CIDOB.

LÍNIES DE TREBALL

- La UE: procés d'integració intern • UE: relacions exteriors, desenvolupament de la PESC i de la PESD • Seguretat energètica europea

---

Coordinador del Programa
Alex Muns

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

• LA UNIÓ EUROPEA: PROCESSOS D'INTEGRACIÓ INTERNS

Com es poden compatibilitzar les diferents visions del projecte de construcció europea (mercat comú amb poc pressupost/Europa federal amb pressupost ampli i integració en el màxim d'àmbits) defensades per diferents Estats Membres i sectors de la població. El paper de les geometries variables i cooperacions reforçades. Analitzar com, amb les successives ampliacions de la UE, s'aniran creant grups de països que formaran aliances variables i ad hoc per interessos comuns en certs temes. Per exemple, el Regne Unit, Irlanda i els Estats Membres de l'Est estan units en contra de l'harmonització fiscal; el Regne Unit, França, Bèlgica, Finlàndia i els Estats Membres de l'Est són favorables a l'energia nuclear (Itàlia, Àustria, Alemanya en contra); França, Alemanya, Espanya i Itàlia contraris a retallades substancials de la PAC. Aquestes aliances tan diverses fan ingovernable la UE? Com es pot superar la possible dicotomia entre aprofundiment en la integració i ampliació? Les perspectives per a la creació d'un espai polític veritablement europeu (amb partits europeus, mitjans de comunicació veritablement europeus, etc.). La creació d'una identitat europea comuna. Estat de la qüestió i evolució futura. El finançament i reforma de l'Estat de benestar. Diferents enfocaments i reformes segons els països. Reptes plantejats per l'envelliment de la població europea. Comparació de polítiques utilitzades en diferents Estats Membres. Poden harmonitzar-se les polítiques dels Estats Membres en aquest àmbit o tenen piràmides d'edat, sistemes de benestar i mercats laborals massa diferents?

• LA UNIÓ EUROPEA: LES SEVES RELACIONS EXTERIORS, DESENVOLUPAMENT DE LA PESC I DE LA PESD

Després del fracàs de la Constitució europea: Quins països participaran en una PESC/PESD mitjançant una cooperació reforçada? Com es pot incrementar el finançament per la PESC? La política de veïnatge de la Unió Europea (i en particular amb Ucraïna). Avaluació i comparació de les intervencions i missions desplegades per la UE (Bòsnia, Macedònia, Congo, Gaza). Iniciatives per crear sinergies entre els Estats Membres en el desenvolupament i fabricació d'armament. Seguiment de la relació de la UE amb Rússia, Ucraïna i els Balcans. Evolució del procés d'adhesió de Bulgària i Romania, de les negociacions d'adhesió de Turquia i Croàcia, de l'aplicació d'acords d'estabilització i associació amb Sèrbia i Montenegro i Macedònia, com també de la negociació d'acords d'estabilització i associació amb Bòsnia i Hercegovina i Albània.

SEMINARIS

• ALEMANYA 15 ANYS DESPRÉS DE LA REUNIFICACIÓ

El seminari té com a objectiu efectuar un balanç i una anàlisi de la situació política, econòmica i social d'Alemanya, quinze anys després de la seva reunificació: els seus reptes polítics, econòmics i socials com també la seva política europea i exterior. Es compta amb la presència de destacats polítics, acadèmics i periodistes alemanys, espanyols i d'altres països europeus. S'examina també com evolucionaran les actituds i polítiques d'Alemanya amb relació a la Unió Europea i al procés d'integració europeu.

Coordinació

Fundació CIDOB (**Alex Muns**) i Goethe-Institut de Barcelona.

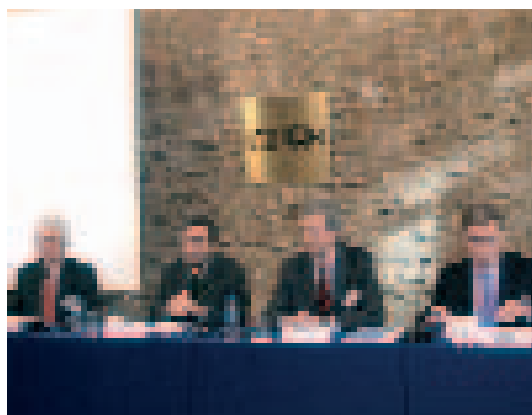
Participants

Narcís Serra, president, Fundació CIDOB; **Ulrich Braeß**, director, Goethe Institut de Barcelona; **Karsten D. Voigt**, exdiputat, Ministeri d'Afers Exteriors d'Alemanya; **Miklós Nemeth**, exprimer ministre d'Hongria; **Dieter Kastrup**, exsecretari d'Estat del Ministeri d'Afers Exteriors d'Alemanya; **Alex Muns**, Fundació CIDOB; **Otto Schily**, exministre de l'Interior de la RFA; **Arnolds Vaatz**, vicepresident del grup parlamentari de la CDU/CSU al Bundestag; **Jordi Alberich**, director general del Cercle d'Economia; **Bert Rürup**, president de la Comissió per a l'avaluació de la situació econòmica d'Alemanya; **Günter Rommel**, assessor d'empreses; **Francesc Morata**, director de l'IUEE de la UAB; **Horts Teltschik**, president de Boeing Alemanya; **Wolfgang Münchau**, redactor en cap adjunt del "Financial Times"; **Gabriel Busquets**, ambaixador d'Espanya a Alemanya; **Wolf-Ruthart Born**, ambaixador alemany a Espanya; **Bernardino León**, secretari d'Estat per a Afers Exteriors i per a Iberoamèrica.

Organitzen

Fundació CIDOB i el Goethe Institut de Barcelona

3 de març de 2006. Fundació CIDOB

Alemanya 15 anys després de la reunificació

• XX ANYS D'ESPANYA A LA CEE

Amb aquesta sèrie de conferències sobre els vint anys d'Espanya a la CE es tracta, en primer lloc, de celebrar l'aniversari de l'adhesió d'Espanya a la CE el 1986. En segon lloc, es pretén utilitzar aquesta commemoració per efectuar un balanç i avaluació del paper d'Espanya a la CE/UE durant els últims vint anys amb relació a diversos àmbits i polítiques desenvolupades per la CE/UE. En tercer lloc, es volen descriure i avaluar algunes de les grans metes del procés de construcció europea des de 1986 (Mercat Únic, Tractat de Maastricht, desenvolupament de la PESC, Unió Econòmica i Monetària, ampliacions, etc.). Finalment, es debat el paper que pot i ha de tenir Espanya en el procés de construcció europea durant els pròxims anys i quines són les perspectives d'aquest procés.

Coordinació

Alex Muns, Fundació CIDOB, i **Elisabet Moragas**, Patronat Català Pro Europa.

Participants

Gil Carlos Rodríguez Iglesias, expresident del Tribunal de Justícia de la CE; **Simone Veil**, expresidenta del Parlament Europeu; **Alberto Navarro**, secretari d'Estat per a la Unió Europea,

MAEC; **Pasqual Maragall**, president de la Generalitat de Catalunya; **Mario Monti**, excomissari europeu de la Competència; **Loyola de Palacio**, expresidenta de la Comissió Europea; **Margarita Obiols**, secretària general de Relacions Internacionals de la Generalitat de Catalunya; **Charles Grant**, director del Center for European Reform; **Marcelino Oreja**, excomissari europeu d'Energia i Transports, exsecretari general del Consell d'Europa; **Narcís Serra**, president, Fundació CIDOB; **Claudio Martini**, president de la regió de la Toscana; **Marcelino Iglesias**, president del Govern d'Aragó; **Jaime Gama**, president de l'Assemblea de la República de Portugal; **Manuel Marín**, president del Congrés dels Diputats; **Josep Borrell**, president del Parlament Europeu; **Ernest Benach**, president del Parlament de Catalunya; **Anna Terrón**, secretària general, Patronat Català Pro Europa.

Organitzen

Fundació CIDOB, Patronat Català Pro Europa, Representació a Barcelona de la Comissió Europea i Oficina de Barcelona del Parlament Europeu.

3,11,17 i 25 de maig, 8 de juny. Barcelona

XX anys d'Espanya a la CEE

Anna Terrón, Narcís Serra, Alberto Navarro, Pasqual Maragall, Simone Veil, Margarita Obiols i Gil Carlos Rodríguez Iglesias

CONFERÈNCIES I DEBATS

• ESMORZARS EUROPEUS

En la majoria d'Estats Membres de la UE, la pregunta "Què volem que sigui Europa?" forma part de l'actualitat. Espanya també ha de crear opinió sobre els grans temes de la construcció europea i de l'ampliació. L'objectiu principal és produir des de Barcelona idees i propostes relatives a les decisions que s'han d'adoptar a Brussel·les, amb l'aspiració de millorar la qualitat del debat sobre el futur de l'Europa que desitgem a Espanya. Es tracta d'aprofundir de manera específica en les preocupacions centrals del procés d'integració europea. Es convoca a responsables i experts qualificats perquè presentin una anàlisi rigorosa que doni peu a un debat altament especialitzat davant un públic convidat que representa tots els sectors socials (institucions, partits polítics, universitats, món econòmic i empresarial, especialistes de mitjans de comunicació). El format de l'activitat consisteix en un esmorzar mensual en el qual un ponent exposa un dels temes programats.

2 de març

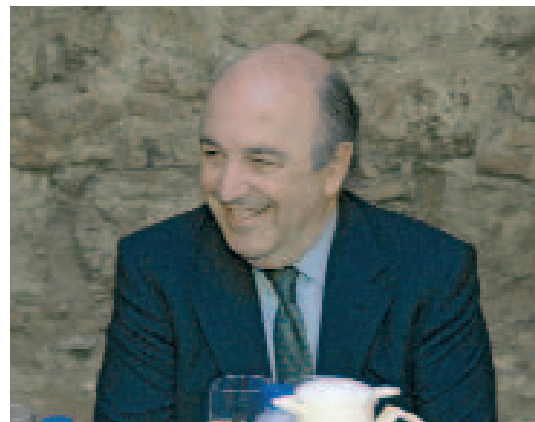
Miklós Nemeth, exprimer ministre d'Hongria: "La constel·lació d'Europa després de l'ampliació des d'una perspectiva centreeuropea".

18 de maig

Charles Grant, director del Center for European Reform: "El futur flexible d'Europa: per què Europa ha d'adoptar més geometria variable".

2 de juny

Joaquín Almunia, membre de la Comissió, responsable d'affers econòmics i monetaris: "Les perspectives econòmiques de la Unió Europea".

Joaquín Almunia

Ulrich Braeß, Isidre Ambrós, Narcís Serra, Miklós Nemeth i Blanca Vilà

• ANÀLISI DE LES ELECCIONS ITALIANES

Anàlisi dels resultats de les eleccions parlamentàries a Itàlia que suposen la victòria del bloc de centre-esquerra La Unione. Tres experts sobre Itàlia analitzen els resultats electorals i les perspectives i probable acció de Govern del nou executiu que encapçala Romano Prodi.

Coordinació

Alex Muns, Fundació CIDOB.

Participants

Enric Juliana, subdirector i delegat a Madrid de "La Vanguardia". Ex corresponçal a Itàlia; **Cesáreo Rodríguez-Aguilera**, catedràtic de Ciències Polítiques, Universitat de Barcelona; **Francesc Morata**, catedràtic de Ciències Polítiques i director de IUEE, Universitat Autònoma de Barcelona.

27 d'abril. Fundació CIDOB

Anàlisi de les eleccions italianes

Enric Juliana, Alex Muns i Cesáreo Rodríguez-Aguilera

• VII FÒRUM ESPANYA I ITÀLIA

El Fòrum de diàleg Espanya-Itàlia reuneix, alternativament en cada país des de 1999, un centenar de representants de la societat civil, escollits dins del món polític, empresarial i acadèmic, amb una acurada composició plural i pluridisciplinària. El Fòrum de Verona se centra en temes com el paper dels països mediterranis respecte a la ribera africana, els grans reptes en energia i telecomunicacions, o les oportunitats de les fusions transnacionals. El Fòrum compta amb les intervencions dels respectius ministres d'Afers Exteriors, com també dels presidents del Senat italià i del Congrés dels Diputats d'Espanya.

Coordinació

Carmen Claudín, Fundació CIDOB.

Participants espanyols

Jordi Alberich, director del Círculo de Economía; **Salvador Alemany**, conseller delegat, Abertis; **Isidre Ambrós**, periodista, "La Vanguardia"; **Lluís Bassets**, director adjunt, "El País"; **Alessandro Benuzzi**, vicepresident Espanya, PRIDE GROUP; **Carles Campuzano**, diputat CiU, Congrés dels Diputats; **Antón Costas**, catedràtic d'Economia Política, Universitat de Barcelona; **Carlos de Cueto**, director Centre d'Anàlisi de Seguretat, Universidad

de Granada; **Jorge Dezcallar**, secretari general, Fundació Repsol YPF; **Rafael Dezcallar**, director general de Política Exterior, Ministeri d'Afers Exteriors; **Ignacio Gil Lázaro**, diputat PP, president Grup d'Amistat amb Itàlia, Congrés dels Diputats; **Paul Isbell**, investigador principal, Real Instituto Elcano; **Manuel Marín**, president, Congrés dels Diputats; **José M. Marín Quemada**, conseller, Banc d'Espanya; **Rodolfo Martín Villa**, president, Fundació Endesa; **Iñigo Méndez de Vigo**, diputat europeu PPE, Partit Popular; **Francesc Morata**, director IUEE, UAB; **Pedro Moya**, secretari general d'Acció Exterior, Junta de Andalucía; **Juan Mulet**, director general, Fundació Cotec; **Aldo Olcese**, president Fincorp; **Jesús Olmos**, president, ENDESA Itàlia; **Emilio Ontiveros**, conseller delegat, Analistes Financers Internacionals; **Marcelino Oreja**, president FCC; **Juan Enrique Pérez**, director Aliances Estratègiques, BBVA; **Ramón Pérez-Maura**, adjunt al director, "ABC"; **José Pons**, director general de Política Exterior per a Europa i Amèrica del Nord, Ministeri d'Afers Exteriors i de Cooperació; **Charles Powell**, subdirector d'Investigació, Real Instituto Elcano; **Imma Riera**, directora Corporate Finance PricewaterhouseCoopers; **Álvaro Rodríguez Bereijo**,

president emèrit del Tribunal Constitucional; **Eduard Sagarra**, advocat, Roca Junyent Advocats; **Narcís Serra**, president, Fundació CIDOB; **Anna Terrón**, secretària general, Patronat Català Pro Europa; **Albert Toca**, director general Repsol-Gas Natural Stream; **Darío Valcárcel**, CEO, Política Exterior; **Raniero Vanni d'Archirafi**, Presidente Rcs Iberica.

Participants italians

Arturo Artom, president, Netsystem; **Giovanni Belluzzi**, president, Studio Belluzzi; **Alfredo Biondi**, president, Gruppo interparlamentare italo-spagnolo; **Piero Bondesan**, president, Camera di commercio Italiana per la Spagna. President, Fiat Iberica; **Marco Bongiovanni**, Horwath Solution Partners Italia; **Giuseppe Bono**, administrador delegat, Fincantieri; **Massimo Calearo**, president, Federmeccanica. President, Calearo Antenne; **Pierferdinando Casini**, Gruppo Udc, Camera dei Deputati. President, Unione Interparlamentare; **Paolo Costa**, president, Commissione per i trasporti e il turismo, Parlamento Europeu; **Marta Dassù**, directora general, Programmi internazionali Aspen Institute, Itàlia; **Enrico Farinone**, Gruppo L'Ulivo, Camera dei Deputati; **Dario Franceschini**, president, Gruppo L'Ulivo, Camera dei Deputati; **Paolo Giaretta**, vicesecretari d'Estat, Ministero per lo Sviluppo Economico; **Piero Gnudi**, president, Enel; **Gian Maria Gros-Pietro**, president, Autostrade; **Enrico Letta**, vicesecretari d'Estat, Presidenza del Consiglio dei Ministri; **Vincenzo Mannino**, secretari general, Confcoopertive; **Giovanni Mantovani**, director general, Verona Fiere; **Rainer Masera**, president, Rete Ferroviaria Italiana; **Francesco Merloni**, president, Mts Group; **Laura Mirachian**, directora general, Paesi dell'Europa, Ministero Affari Esteri; **Ignazio Moncada**, president, Fata Spa; **Mauro Moretti**, administrador delegat, Ferrovie dello Stato; **Alessandro Ortis**, president, Autorità per l'energia elettrica e il gas; **Angelos Papadimitriou**, president i administrador delegat, Glaxo Smith Kline; **Gennaro Pieralisi**, president, Gruppo Pieralisi; **Roberto Pinza**, viceministre d'Economia i Finances; **Giuseppe Pirola**, Studio Pirola Zei Pennuto & Associati; **Roberto Poli**, president, Eni; **Paolo Pucci**, secretari

general, Ministero Affari Esteri; **Gian Luca Rana**, president, Associazione degli Industriali di Verona; **Giovanni Rana**, president, Pastificio Rana; **Andrea Riello**, president, Confindustria Veneto; **José Rhi-Sauri**, conseller del vicesecretari, Affari Esteri Di Santo; **Giuseppe Roma**, director general, Censis; **Paolo Scaroni**, administrador delegat ENI; **Giorgio Santini**, secretari, Confederale Cisl; **Bruno Tabacci**, Gruppo Udc, Camera dei Deputati; **Antonio Taverna**, Partner PricewaterhouseCoopers; **Giulio Terzi**, director general, Affari Politici Multilaterali, Ministero Affari Esteri; **Dario Velo**, president, Centro Studi sul Federalismo; **Franco Venturini**, editorialista, "Corriere della Sera"; **Giuseppe Zadra**, director general, ABI.

Organitzen

Fundació CIDOB i Agenzia di Ricerche e Legislazione (AREL), amb la col·laboració de l'Ajuntament de Verona.

10 i 11 de novembre. Castelvecchio, Verona

• I FÒRUM DE DIÀLEG ESPANYA-FRANÇA

El Fòrum Espanya-França s'inicia sota la copresidència de **Narcís Serra**, president Fundació CIDOB, i d'**Henri Proglio**, president de Veolia Environnement. Aquest Fòrum reuneix anualment representants d'alt nivell de sectors empresarials, polítics i acadèmics, mitjans de comunicació i artístics, per fomentar contactes i intercanvi d'idees en àmbits rellevants per a les dues societats (com ara intercanvis culturals, investigació i universitat, immigració, energia). La trobada de 2006 es desenvolupa paral·lelament a la cimera dels caps d'Estat i de Govern dels dos països.

Coordinació

Carmen Claudín, Fundació CIDOB.

Participants francesos

Micheline Bossaert, directora, Affaires Internationales, Suez; **Yves Cabana**, director de desenvolupament durable, Veolia Environnement; **Jean-Louis Chauzy**, president, Conseil Économique et Social Régional Midi-Pyrénées; **François Chollet**, director, laboratoire de neuro-imagerie fonctionnelle, Facultat de Medecina, Université "Paul Sabatier" de Toulouse; **Claude Cohen-Tanoudji**, premi Nobel

de Física, membre de l'Académie des Sciences; **Jean-Dominique Comolli**, PDG, Altadis; **Claudie Haigneré**, exministra d'Afers Europeus, exministra d'Investigació; **Thierry Jacquillat**, president, Paris-Ile de France capitale économique; **Denis Lepée**, encarregat de missió a la direcció general, Veolia Environnement; **Didier Lombart**, PDG, France Telecom; **Henri Proglío**, president-director general, Veolia Environnement. Copresident del Fòrum França-Espanya; **Bernard Ramanantsoa**, director general, Groupe HEC; **Antonio Viñolo**, sènior vicepresident conseller - Strategic coordination, EADS; **Robert Zolade**, president, Elixor.

Participants espanyols

Fernando Albericio, director general, Parc Científic de Barcelona; **Salvador Alemany**, conseller delegat, ABERTIS Infraestructuras; **Ricardo Bofill**, arquitecte; **Andreu Claret**, director, Gabinet de Presidència i Relacions Externes, Agbar; **Guillermo de la Dehesa**, president, AVIVA Grupo Corporativo, S.L.; **Ramón de Miguel**, assessor del president, Iberdrola; **Francisco Fernández Sáinz**, president, EADS CASA; **José M. Flotats**, actor, director i productor independent, Taller 75, SL; **Lluís Foix**, director, "La Vanguardia Digital"; **Antonio García Ferrer**, vicepresident, ACS; **Ignacio Gil Lázaro**, diputat GP. President Grup d'Amistat amb França, Congrés dels Diputats; **Ignasi Guardans**, diputat europeu, Grupo ALDE;

Pablo Isla, vicepresident primer i conseller delegat, INDITEX; **Cayetano López**, director general adjunt i director Departament d'Energia, CIEMAT; **Jordi Mercader**, president, AGBAR; Universidad Carlos III; **Alberto Navarro**, secretari d'Estat per a la Unió Europea, Ministeri d'Afers Exteriors i de Cooperació; **Antonio Oporto**, president executiu, ALSTOM España; **Marcelino Oreja**, president, FCC Construcción SA; **Andrés Ortega**, editorialista, "El País"; **Ramón Pérez-Maura**, adjunt al director, "ABC"; **Eduard Sagarra**, advocat, Roca Junyent Advocats; **Jordi Savall**, director, Fundació CIMA, Centre Internacional de Música Antiga; **Rodrigo Uría Meruéndano**, president, Real Patronato del Museo del Prado. President de Saint-Gobain España; **Fernando Vallespín**, president, Centre d'Investigacions Sociològiques (CIS); **Anna Veiga**, directora Banc de Línies Cel·lulars, Centre de Medicina Regenerativa de Barcelona; **José Vidal Beneyto**, director, Collège des Hautes Études Européennes "Miguel Servet".

Organitzen

Fundació CIDOB i Veolia Environnement, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Girona.

16 de novembre. Centre Cultural de Caixa Girona Fontana d'Or, Girona

I Fòrum de diàleg Espanya-França

Aracadi Calzada, Jacques Chirac, Pasqual Maragall, José Luís Rodríguez Zapatero, Narcís Serra i Henri Proglío